

Hallituksen esitys Eduskunnalle valtioneuvoston lainanotto- valtuuksista vuonna 2000

Hallituksen esityksessä valtion talousarvioksi vuodelle 2000 on arvioitu, että nettolainanottoa ei tarvita. Noudatettavan nettobudjetoitiperiaatteen mukaisesti valtionvelan nettokuoletuksina on menoksi merkitty 6 010 miljoonaa markkaa. Valtion yli 12 kuukauden pituisten euro- ja markkamääräisten lainojen kuoletusten on arvioitu vuonna 2000 olevan vähintään 15 160 miljoonaa markkaa ja ulkomaan valuutan määräisen yli 12 kuukauden pituisen velan kuoletusten vähintään 22 040 miljoonaa markkaa eli yhteensä vähintään 37 200 miljoonaa markkaa. Tällä perusteella valtion vuoden 2000 bruttolainanoton vähimmäismäärä on 31 190 miljoonaa markkaa.

Kuoletusten maksun lisäksi on tarkoituksenmukaista varautua ostamaan takaisin tai irtisanomaan ja jälleenrahoittamaan sekä vaihtamaan (konvertoimaan) vanhoja joukkovelkakirjoja rahoitusmarkkinoille tai valtion velkasalkkuun paremmin soveltuviksi velkakirjoiksi. Toimenpiteet velkasalkun rakenteen parantamiseksi voivat olla perusteltuja kustannusten alentamiseksi tai jälleenrahoitusriskin hallitsemiseksi. Nämä velanhoidolliset toimenpiteet saattavat edellyttää pitkäaikaisten valtiolainojen ottamista yhteensä enintään 55 000 miljoonalla markalla. Nettolainanottotarvetta ne eivät aiheuta.

Edellä selostetun perusteella tulisi vuonna 2000 varautua pitkäaikaisten valtiolainojen osalta yhteensä enintään 86 500 miljoonan markan bruttolainanottoon.

Lyhytaikaiset lainat muodostavat joustavan erän valtion lainanotossa. Laina-ajaltaan enintään 12 kuukauden pituisen talousarvion katteeksi otetun velan määrän arvioidaan vuoden 1999 päättyessä olevan noin 19 000 miljoonaa markkaa. Velanhoidon joustavan toteuttamisen mahdollistamiseksi ja ottaen erityisesti huomioon kansainvälisiin rahoitusmarkkinoihin liittyvät epävarmuudet lyhytaikaisen velkakannan määrän pitäisi voida olla

vuonna 2000 enintään 50 000 miljoonaa markkaa.

Lisäksi voidaan valtion maksuvalmiuden turvaamiseksi sekä valtion maksuliikkeen kausiluonteisten menohuippujen ja valtion kassasijoitusten tarkoituksenmukaisen hoidon edellyttämän rahoitustarpeen kattamiseksi tarvita laina-ajaltaan enintään 12 kuukauden pituista lyhytaikaista luottoa. Tilapäisesti voidaan tarvita myös erittäin lyhytaikaista, tililuoton kaltaista rahoitusta maksuvalmiuden päivävaihteluiden tasoittamiseen.

Pääomamarkkinat ja niillä tapahtuvat muutokset edellyttävät nopeata päätöksentekoa, minkä vuoksi valtioneuvostolle tulisi noudatettun käytännön mukaisesti antaa mahdollisuus siirtää määräämissään rajoissa lainanotosta päättämisen valtiovarainministeriön tai valtiokonttorin tehtäväksi.

Tarkoituksena on edelleen jatkaa koron- ja valuutanvaihtosopimusten sekä muiden suojautumissopimusten kuten termiinien ja optioiden käyttämistä valtiolainoissa sekä varautua myös muiden suojautumissopimusten tekemiseen. Suojautumissopimusten tekeminen voi olla perusteltua valtionvelan korko- ja valuuttakurssiriskien hallitsemiseksi tai kustannusten alentamiseksi. Sopimusten määrään vaikuttavat toisaalta valuuttaunionin rahoitusmarkkinoiden tarjoamat suojausmahdollisuudet ja toisaalta valtion noudattamat tiukat riskienhallintaperiaatteet. Tehtävien koron- ja valuutanvaihto- ja muiden suojautumissopimusten määräksi esitetään yhteensä enintään 60 000 miljoonan markan lainapääomaa päätöksentekojakohtien valuuttakurssien mukaan laskettuna. Lisäksi esitetään, että velanhoidon tarvittavien valuuttojen hankinnan yhteydessä voitaisiin tehdä lyhytkestoisia, alle 12 kuukauden pituisia suojautumissopimuksia.

Suojautumissopimusten hyväksikäyttö edellyttää niin nopeata päätöksentekoa, että myös tältä osin valtioneuvostolle tulisi nou-

datetun käytännön mukaan antaa mahdollisuus jättää sopimuksista päättäminen valtiovarainministeriön tai valtiokonttorin tehtäväksi.

Lainanoton joustavan toteuttamisen edellytyksenä on, että lainamarkkinoita on mahdollista hyödyntää nopeasti ja oikea-aikaisesti vaihtelevissa markkinatilanteissa. Tämän vuoksi ja ottaen huomioon, että aivan vuoden alkuun kohdistuvat lainaoperaatiot saattavat edellyttää pitkälle menevää valmistelutyötä jo edellisen vuoden lopulla, olisi tarkoituksenmukaista, että valtioneuvoston vuoden 2000 lainanottovaltuuksia voitaisiin käyttää jo vuonna 1999, kuitenkin siten, että lainojen nosto tapahtuisi vuonna 2000. Lainanottovaltuudet tulisi edellä mainituista syistä saada käytettäväksi vuoden 1999 aikana mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja niitä tulisi voida käyttää eduskunnan päättämästä ajankohdasta lukien.

Edellä lausutun perusteella ehdotetaan,

että Eduskunta oikeuttaisi valtioneuvoston tämän määräämillä ehdoilla vuoden 2000 loppuun mennessä ottamaan valtiolainojen kuoletuksia ja velanhoidollisia toimenpiteitä varten uusia lainoja siten, että laina-ajaltaan yli 12 kuukauden pituisten uusien valtiolainojen bruttomäärä on yhteensä enintään 86 500 000 000 markkaa ja siten, että lainoja otettaessa laina-ajaltaan enintään 12 kuukauden pituisten lainojen muodostaman lyhytaikaisen velan määrä saa olla enintään 50 000 000 000 markkaa ja

että valtioneuvosto voi määräämisensä rajoissa antaa lainanotosta päättämisen valtiovarainministeriön tai valtiokonttorin tehtäväksi,

että Eduskunta oikeuttaisi valtioneuvoston tai sen määräämissä rajoissa valtiovarainministeriön tai valtiokonttorin edellä tarkoitetun lisäksi käyttämään valtion maksuvalmiuden turvaamiseksi sekä valtion kausiluonteisten menohuippujen ja valtion kassasijoitusten tarkoituksenmukaisen hoidon edellyttämän rahoitustarpeen kattamiseksi laina-ajaltaan enintään 12 kuukauden pituisia luottoa harkintansa mukaan,

että Eduskunta oikeuttaisi valtioneuvoston tai sen määräämissä rajoissa valtiovarainministeriön tai valtiokonttorin tekemään valtiolainoihin liittyviä koron- ja valuutanvaihto- tai muita suojautumissopimuksia pääomamäärältään yhteensä enintään 60 000 000 000 markan lainojen osalta, ja

että Eduskunta oikeuttaisi valtioneuvoston tai sen määräämissä rajoissa valtiovarainministeriön tai valtiokonttorin edellä tarkoitetun lisäksi tekemään enintään 12 kuukauden pituisia valuuttojen hankinnassa tarvittavia suojautumissopimuksia harkintansa mukaan, sekä

että Eduskunta oikeuttaisi valtioneuvoston käyttämään vuoden 2000 lainanottovaltuuksia päivästä kuuta 1999 alkaen, kuitenkin siten, että lainojen nosto tapahtuisi vuonna 2000.

Helsingissä 1 päivänä syyskuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Valtiovarainministeri Sauli Niinistö